سرمقاله

الزامات اصلاح سیاستگذاری اقتصادی

ادامه از صفحه ۱

.. اصلاح نظام بودجه‌ریزی که تبلور مالی اصلاح حکمرانی اقتصادی و اجتماعی است، از سال‌های دور به صورت یک آرزو در دولت و مجلس مورد توجه و پیگیری بوده که تنها چند پیامد مثبت آن، رها شدن از وابستگی مالی دولت و اقتصاد کشور به درآمدهای حاصل از صادرات نفت‌خام اصلاح سازمان و تشکیلات، شایسته و چابک شدن دولت، مشارکت بخش خصوصی واقعی در فعالیت‌های اقتصادی و ارتقای کمی و کیفی فرایندهای تولید و فعالیت‌های کسب‌وکارها مدنظر بوده که در تحلیل نهایی موجب توسعه پایدار کشور می‌شود.

آنچه در حل حاضر در فرایند و مراحل تهیه و تنظیم لایحه بودجه و بررسی و تصویب آن در مجلس شورای اسلامی مشاهده می‌شود، حاکی از نبود هرگونه تحول مثبت ساختاری در نظام بودجه‌ریزی از یکسو و از سوی دیگر حتی ایجاد نقاط ضعف و بحران‌های جدید در کارکرد اقتصاد کشور است که در این یادداشت به نمونه‌هایی از آنها اشاره می‌شود.

۱- دولت و مجلس برای ایجاد تراز واقعی در منابع و مصارف بودجه به خلق منابع جدید بدون هرگونه مبنای نظری مشخص و قابل قبول روی آورده‌اند. تراز کردن بودجه بدون اصلاح ساختار و سازمان و تشکیلات دولت و تغییر در نحوه مدیریت دستگاه‌های اجرایی امکان‌پذیرنیست. مشکل اساسی اینجاست که دولت و مجلس محتوای ماموریت‌ها و دخالت‌ها و مقیاس فعلی دولت را متغیر مستقل و ثابت فرض کرده‌اند و برای آن به خلق منابع جدید می‌پردازند. در خلق منابع جدید هم مانند گذشته عدمسازی می‌کنند. افزایش ارقام مالیات به مقادیری غیرقابل تحقق (با توجه به فضای حاکم فعلی بر بازارهای کسب‌وکار و فعالیت‌های اقتصادی) را می‌توان در همین راستا ارزیابی کرد البته وضع مالیات بر افزایش قیمت دارایی‌ها (capital gain) سابقه دارد؛ ولی افزایش قیمتی که ناشی از اقدامات توسعه‌ای دولت‌ها باشد که به موذی ثروت جدیدی را منتقل کرده باشد. طبق مبانی نظری، مردم وظیفه دارند برای تامین مالی دولت مستقر که دارای وظایفی منطبق با مبانی نظری قابل قبول یک دولت شایسته است، مالیات بپردازند. با در آرای اثرانی که بر جامعه می‌گذارند، عوارض پرداخت کنند؛ ولی تاکنون دولت در ایران حائز این شرایط نبوده است.

۲- صندوق‌های بازنشستگی طی سال‌های اخیر متاثر از عملکرد دولت‌ها ورشکسته شده‌اند. به‌عنوان مثال درحالی که سازمان تامین اجتماعی در سال ۱۳۵۴ به عنوان یک سازوکار مدرن و پیشرفته در ایران شکل گرفت (و نمونه آن در منطقه وجود نداشت) و به سرعت در چارچوب مبانی فلسفه تشکیل خود گسترش یافت، در حال حاضر به‌دلیل بروز رکودهای بلندمدت در بازارهای کسب‌وکار، آسیب دیدن بخش‌های خصوصی واقعی، ابداشت بدهی‌های دولت به آن، اجرای روش‌های اشتباه تصفیه بدهی‌های دولت (تهاتر بدهی با سهام دولتی) و انتظار دولت از آن به‌عنوان صندوق تامین مالی در سال‌های قبل و سایر مواردی که صرفا ناشی از عملکرد دولت‌ها و نظام حکمرانی اقتصادی است، آسیب‌های جدی را در گردش وجوه و بنیه اقتصادی تحمل می‌کند. دولت فعلی برای رفع این آسیب‌ها، روش افزایش سن بازنشستگی را (که خوشبختانه تاکنون از لایحه حذف شده است) پیشنهاد کرده است که نه تنها مشکل را حل نمی‌کند، بلکه با تاثیری وسیع‌تر به تعویق می‌افکند. در لایحه بودجه هیچ سازوکاری که منجر به اصلاح اساسی و ساختاری جریان منابع و مصارف صندوق‌های بازنشستگی شود، پیشنهاد نشده و مجلس هم در این خصوص راهکاری را طراحی نکرده است.

۳- بلاتکلیفی برنامه تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی در کلیه مراحل تهیه و تنظیم و بررسی بودجه در دولت و مجلس وجود دارد. تجربه کشور نشان می‌دهد که نظام چندنرخی ارز نه تنها مشکلات کشور را حل نمی‌کند، بلکه موجب تولید رانت غیرمولد می‌شود. نرخ ارز یکی از شاخص‌های تبیین‌کننده قوت و ضعف و نسبت اقتصاد جامعه با نظام اقتصاد بین‌المللی است و تغییر دادن عمدی آن هم برای تحقق اهداف مورد نظر در کشورهای مختلف اجرامی شود، ولی هیچ‌گاه نرخ دستوری ارز از طریق دستورالعمل اداری ابلاغ نمی‌شود. هرچه حذف برنامه تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی به تعویق بیفتد، اقتصاد کلان کشور هزینه‌های بیشتری را متحمل می‌شود و دولت و مجلس باید در این خصوص اقدام مناسبی را اتخاذ کنند که تغییر نظام اعطای یارانه و خدمات رفاهی دولت با توجه به وجود سامانه‌های فعلی اطلاعات شهروندان و تجربیات گذشته کشور امکان‌پذیر است؛ ولی هیچ برنامه مشخصی در این زمینه طراحی نشده است. این انتظار از دولت و مجلسی که ادعای تحولات ساختاری را در اقتصاد کشور دارند وجود دارد که در اولین سند بودجه دوران مدیریت و قانون‌گذاری خود این موضوع را حل کنند.

۴- وضع مالیات جدید برای شرکت‌های دولتی و اختصاص قسمتی از درآمدهای آنان برای تامین مالی اهدافی خاص یا کمک به بودجه عمومی دولت سال‌هاست که در نظام بودجه‌ریزی وجود دارد. در مصوبات بودجه سال ۱۴۰۱ شرکت‌های دولتی مکلف شده‌اند تا درصدی از منابع خود را به خزانه پرداخت کنند. دولت بنگاه‌داری حرفه‌ای بلد نیست و تاکنون با همکاری مجلس به گونه‌ای اقدام کرده است که ضایعات و خسارات بسیاری را در بخش شرکت‌های دولتی پدید آورده است. وضع مالیات‌های علی‌الحساب در دوره عملکرد اخذ درصد قابل توجهی از سود شرکت‌ها توسط خزانه دولت که برای ادامه فعالیت‌های آنان مورد نیاز است و از همه مهم‌تر ادامه تلفیق اشتباه بودجه شرکت‌های دولتی با بودجه عمومی دولت در بودجه سال ۱۴۰۱ نیز وجود دارد. دولت نه تنها تخصیص مورد نیاز برای اداره شرکت‌های دولتی را ندارد، بلکه مجلس هم توان نظارت و سیاست‌گذاری شرکت‌های دولتی را ندارد.

۵- فروش خدمت سربازی بعد از سال‌ها در بودجه سال ۱۴۰۱ مجددا مورد توجه قرار گرفته است. صرف‌نظر از شیوه نامناسب طراحی این سازوکار (نسبت مستقیم قیمت فروش با سطح تحصیلات مشمول که حاکی از دید کلامی سطحی در طراحی آن است) که با هدف خلق منبع جدید درآمدی برای بودجه دولت پیشنهاد شده است، به نظر می‌رسد دولت و مجلس تنها هدف تراز کردن منابع و مصارف بودجه از طریق سرفصل‌های جدید و بدون توجه به پشتوانه‌های ماهوی موضوعات آن سرفصل‌ها را دارند و به جای عمل به وعده‌هایی که در خصوص ایجاد تحولات ساختاری در حکمرانی اقتصادی داده‌اند، به اقداماتی مبادرت می‌کنند که با قبلا تکرار شده یا به‌طور چشمگیری سطحی است و تمرینخشی و امکان‌پذیری تحقق آنها هم مورد تردید است.

دولت در مقاد بخشنامه دستیابی به رشد ۸درصد را با اجرای بودجه سال ۱۴۰۱ پیش‌بینی کرده است. نکات مطرح‌شده در بخشنامه حاکی از دستیابی به این نرخ رشد نیست و محتوای لایحه نیز بیانگر تلاش صرف برای تامین مخارج دولتی است که مقیاس و ساختار آن از پیش تعیین شده است و بدون تغییر نسبت به گذشته ادامه فعالیت خواهد داد. در حقیقت همانند گذشته، در دولت و مجلس فعلی هم ابتدا هزینه‌ها (با اولویت هزینه‌های جاری) برآورد شده‌اند و سپس برای آنها درآمد به روش حسابداری تعیین می‌شود. تاکنون در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ سیاستی برای اصلاح ساختار کلان حکمرانی اقتصادی، نهادهای موازی دولت که نه خصوصی هستند و نه در چارچوب‌های نظارت دولت قرار می‌گیرند، مشارکت بخش‌های مولد خصوصی و توسعه بازارهای کسب‌وکار، سرمایه‌گذاری و... که تبلور آنها همان اصلاح نظام بودجه‌ریزی است و اقدام برای آنها شکل‌گیری تحولات اساسی را در اقتصاد و بازارهای کسب‌وکار و توسعه پایدار را منجر شود، مشاهده نمی‌شود.

حسن خوشپور

استاندار البرز تأکید کرد؛

لزوم راه‌اندازی نیروگاه‌های مقیاس کوچک پایه گازسوز در البرز

استاندار البرز بر راه اندازی نیروگاه‌های مقیاس کوچک پایه گاز سوز برای مصرف صنایع استان تأکید کرد.

به گزارش پیام آشنا، مجتبی عبداللهی در جلسه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان البرز اظهار کرد: در ماه‌های اخیر جلسات این شورا به صورت مرتب و منظم در محل اتاق بازرگانی البرز با حضور صاحبان صنایع در بخش‌های مختلف برگزار شده است و مسائل مطرح شده در این نشست‌ها را پیگیری کرده ایم.

وی با بیان اینکه در این نشست مسئله تعرفه گاز صنایع استان و بحث افزایش آن در ماه‌های اخیر مطرح شد، افزود: مقرر شد که این موضوع را از مبادی ذیربط پیگیری کنیم، هدف ما این است که بر اساس فرمول محاسبه تعرفه گاز افزایش بهای مصرف آن را صنایع به نحوی اعمال شود که رضایت مندی بخش خصوصی فعال در صنعت منتظر قرار گیرد.

نماینده عالی دولت در استان با اشاره به دیگر موضوع مطرح در نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی البرز در حضور صاحبان صنایع بیان کرد: در مورد مباحث مالیاتی و بانکی نیز مقرر شد که طرح پیشنهادات صنعتگران و تولیدکنندگان با مسئولان کشوری از طریق اداره کل مالیاتی و بانک‌های عامل استان تا زمان رسیدن به خواسته مطلوب، انجام شود.

وی تاکید کرد: در راستای حل مباحث مالیاتی و بانکی مصوباتی در حضور فعالان صنعتی و مدیران دولتی در نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان داشته ایم که امیدواریم در قالب آن مشکلات مربوطه در حوزه تولید و صنعت البرز رفع شود.

عبداللهی در خصوص موضوع راه اندازی نیروگاه‌های مقیاس کوچک پایه گاز سوز(CHP) در سطح شهرک‌های صنعتی استان برای تأمین برق مورد نیاز واحدهای تولیدی و آخرین اقدامات انجام شده در مورد ساخت این مجموعه‌ها گفت: در این رابطه دستورات لازم در بحث تأمین زیرساخت‌ها صادر شده است که امیدواریم به خوبی پیگیری شود.

وی با تاکید بر اینکه نگاه دولت سیزدهم در راستای توجه به افزایش سطح تولید، ایجاد صنایع مختلف و اشتغال حداکثری است، افزود: نکته حائز اهمیت تلاش برای حل مشکلات بخش خصوصی بر اساس مقررات و ضوابط و اعمال دیدگاه‌های مثبت و سازنده است.

استاندار البرز البرز تصریح کرد: در نشست‌های متعدد با فعالان عرصه تولید و صنعت از جمله شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی امیدوار هستیم که مسائل و مشکلات بخش خصوصی حل و فصل شود.

وی در بخش دیگری با اشاره به اهمیت حل مشکل صدور گواهی سلامت محصولات صادراتی کشورزی استان گفت: در این مورد بر اساس پایش محصولات کشاورزی البرز مسائلی مطرح و مقرر شد که از طریق آزمایشگاه‌های همکار آزمون فعال در استان به سنجش و پایش این محصولات کمک شود و دستگاه‌های مربوطه نیز در این زمینه همکاری کنند تا صادرکنندگان با کوچک‌ترین مشکلی به امر صادرات بپردازند.

دانشگاه علوم پزشکی خبر داد:

بستری ۶۷ بیمار کووید ۱۹ در مراکز درمانی البرز

سرپرست دانشگاه علوم پزشکی البرز اعلام کرد: ۶۷ بیمار بدحال کووید ۱۹ طی ۲۴ ساعت گذشته در مراکز درمانی استان البرز بستری و تحت مراقبت‌های پزشکی قرار گرفتند.

به گزارش پیام آشنا، دکتر « شهرام صیادی» روز چهارشنبه به خبرنگاران گفت: ۵۲۵ بیمار بدحال کووید ۱۹ اکنون در مراکز درمانی استان البرز بستری و تحت مراقبت‌های پزشکی قرار دارند.

سرپرست دانشگاه علوم پزشکی البرز با اشاره به اینکه طی ۲۴ ساعت گذشته هشت فوتی کرونایی در استان ثبت شده است، بیان داشت: ۶ هزارو ۶۲۱ بیمار بدحال کووید ۱۹ از ابتدای شیوع کرونا تاکنون در البرز جان باخته‌اند.

صیادی یادآورشد: ۸۴ هزارو ۲۳۹ بیمار بدحال کووید ۱۹ از ابتدای شیوع کرونا تاکنون در مراکز درمانی استان البرز بستری شده‌اند که ۷۷ هزارو ۸۸ نفر آنان بهبود یافته‌اند.

کارشناسان بهداشت و درمان استان البرز برای پیشگیری از ابتلا مردم به کرونا تزریق واکسن، رعایت فاصله اجتماعی، اجتناب از دورهمی های خانوادگی، شستن مکرر دست‌ها، استفاده از ماسک و مواد ضدعفونی را توصیه می کنند.

اکنون پنج شهرستان البرز در وضعیت قرمز و ۲ شهرستان دیگر در وضعیت نارنجی قرار دارند.

دستبند پلیس، عاقبت لات بازی و قدرت نمایی در فضای مجازی

جاشین فرمانده انتظامی البرز از دستگیری اوباش منطقه کمالشهر که با قدرت نمایی در فضای مجازی باعث تشویش اذهان عمومی شده بود، خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، سرهنگ محمد معظمی گودرزی در تشریح این خبر بیان کرد: در پی گزارش‌های مردمی مبنی بر شرارت‌های متعدد و سلب آسایش شهروندان و همچنین قدرت نمایی با سلاح سرد در فضای مجازی توسط یک نفر از اراذل و اوباش منطقه کمالشهر، رسیدگی به موضوع در دستور کار ماموران پلیس امنیت عمومی استان قرار گرفت.

وی افزود: در ادامه ماموران با انجام اقدامات پلیسی مخفیگاه متهم را در حاشیه شهر کرج شناسایی کرده و با هماهنگی مقام قضائی در یک عملیات غافلگیرانه نامبرده را دستگیر و به کلانتری منتقل کردند.

این مقام انتظامی با اشاره به کشف چند سلاح سرد از مخفیگاه متهم، اظهار کرد: متهم در بازجویی های ماموران، به جرم خود مبنی بر شرارت و سلب آسایش اهالی منطقه و قدرت نمایی و اوباشی گری در فضای مجازی اعتراف کرد.

سرهنگ گودرزی در پایان با بیان این که در این خصوص پرونده تشکیل و به مراجع قضائی ارسال شد، خطاب به هنجارشکنان و مخلان نظم و امنیت عمومی هشدار داد: هرگونه اعمال مجرمانه اراذل و اوباش از قبیل عربده کشی، قدرت نمایی و ایجاد مزاحمت برای مردم به هیچ وجه پذیرفتنی نیست و در صورت هرگونه اقدامی با واکنش سخت و پشیمان کننده پلیس مواجه شده و برابر قانون با این افراد برخورد خواهد شد.

امیر عبداللهیان در دیدار با وزیر خارجه عمان:

مذاکرات وین به مرحله حساس و مهمی رسیده است

وزیر امور خارجه با بیان اینکه از طرف آمریکایی تاکنون عمدتاً حرف و پیام‌های مثبت شنیده‌ایم ولی تا این لحظه هیچ اقدام عملی برای اثبات حسن نیت خود به عمل نیاورده است، گفت: مذاکرات وین به مرحله حساس و مهمی رسیده است.

به گزارش پیام آشنا، حسین امیرعبداللهیان دیروزدر کنفرانس خبری پس از دیدار با وزیر خارجه سلطنت عمان در تشریح جزئیات این دیدار گفت: روابط دو کشور در مسیر بسیار خوبی قرار دارد و ما امروز از روابط سیاسی جمهوری اسلامی ایران و سلطنت عمان به عنوان روابطی ممتاز نمونه و راهبردی در کشورهای حوزه خلیج فارس یاد می‌کنیم.

وزیر امور خارجه کشورمان اضافه کرد: در گفتوگوهای امروز توافق داشتیم که مناسبات سیاسی دو کشور در عالی ترین سطح خود قرار دارد و ما پیشرفت‌های زیادی را در حوزه همکاری‌های اقتصادی و تجاری در ماه‌های گذشته داشته‌ایم. اما با توجه به ظرفیت‌های دو کشور این حجم از روابط تجاری را هنوز کافی نمی دانیم و توافق کردیم که نسبت به توسعه هر چه بیشتر مناسبات تلاش های بیشتری را داشته باشیم.

وی ابراز داشت: امیدواریم در آینده نه چندان دور امکان سفر روسای دو کشور فراهم شود. از سوی عالیجناب سلطان عمان از آیت‌الله رئیسی دعوت رسمی به عمل آمده است که امیدواریم در اولین فرصت ممکن این سفر را در این حوزه مهم همسایگی خودمان بتوانیم داشته باشیم و در جریان این سفر می‌توان یک نقطه عطف جدید برای مناسبات دو کشور ایجاد کرد.

امیرعبداللهیان تأکید کرد: در راستای سیاست همسایه محور جمهوری اسلامی ایران در دولت مردمی و تحول گرای رئیسی در دو روز گذشته آقای دکتر رئیسی ملاقات ها و تماس های مهمی را با امیر قطر به عمل آوردند و ۱۴ سند در زمینه‌های مختلف دو کشور به امضا رسید.

وزیر امور خارجه در مورد مذاکرات وین، اضافه کرد: مذاکرات وین به مرحله حساس و مهمی رسیده است و ما امروز علاوه بر مناسبات دوجانبه در موضوعات مختلف مسائل منطقه‌ای و از جمله مذاکرات وین را با جناب آقای وزیر امور خارجه سلطنت عمان مورد بحث و تبادل نظر قرار دادیم.

وی با تاکید بر اینکه همچنان موضوعات اندک ولی بسیار مهم در مذاکرات ما در وین باقی مانده است گفت: من در مونیخ و همکارم آقای دکتر باقری در وین به صراحت به طرف‌های غربی در ملاقات های دیپلماتیک و همچنین آقای جوزف بورل هماهنگ‌کننده اتحادیه اروپا، تاکید کردیم که به هیچ وجه در مذاکرات وین از خطوط قرمز خود عبور نخواهیم کرد و این مسئله با قوت نشان خواهیم داد.

وزیر امور خارجه تأکید کرد: در عین حال لازمه هرگونه مذاکره ای را مفید بودن آن می دانیم و اینکه منافعی برای ملت بزرگ ایران در آن مذاکره متصور باشد.

وی تصریح کرد: ما کماکان گفتوگوهای مستقیم مذاکره کننده ارشد ایرانی را با نمایندگان کشورهای ۴+۱ در وین داریم و از طریق آقای مورا نماینده اتحادیه اروپا و تبادل non-paper ها نماینده آمریکا با نماینده جمهوری اسلامی ایران هم تبادل پیام ها انجام می شود.

امیرعبداللهیان افزود: پیام‌های زیادی را از مقامات آمریکا مبنی بر گفتگوی مستقیم دریافت می کنیم برای ما مهم این است که چه نفعی در این گفتگو خواهد بود و آیا آینده متفاوتی از آنچه که در مذاکرات کنونی روی داده و آیا دستاوردی فراتر از این وجود خواهد داشت.

رئیس دستگاه دیپلماسی گفت: از طرف آمریکایی تاکنون عمدتاً حرف پیام های مثبت شنیده ایم ولی تا این لحظه هیچ اقدام عملی برای اثبات حسن نیت خود به عمل نیاورده است.

امیرعبداللهیان خاطرنشان کرد: ما در مجموعه مذاکرات وین خوشبین هستیم و امیدواریم اندک موضوعات حساس مهم و باقیمانده در مذاکرات با واقع‌بینی طرف غربی طی روزهای آینده به نتیجه برسد و از تلاش هایی که در بیش از ۹ ماهه گذشته در وین حاصل شده است به این نتیجه برسیم که همه طرف‌های مقابل ما در بازگشت به تعهدات کامل خودشان ذیل توافق سال ۲-۱۵ میلادی در وین پایبند خواهند ماند.

وزیر امور خارجه با اشاره به تحولات اخیر اوکراین، اظهار کرد: از آنچه در اوکراین رخ می دهد خرسند نیستیم. رفتارهای تحریک کننده آمریکا و ناتو شرایط اوکراین را بحرانی تر کرده است و معتقدیم مداخله آمریکا و ناتو کمکی به شرایط روسیه و اوکراین نخواهد کرد.

رئیس دستگاه دیپلماسی افزود: همه طرف ها را ترغیب می کنیم که به این بحران، مسالمت‌آمیز پایان دهند.

یادداشت

تحولات افغانستان و ترک تازی اُیغورها

وقتی اسلام در قرون میانه به منطقه ترکستان چین وارد شد یکی از گروههایی که در این بخش مهم از سرزمینهای اسلامی مسلمان شدند ترکان اُیغور بودند. این گروه از ترکان موفق شدند در طول تاریخ پر فراز و نشیب خویش تأثیرات ژرفی بر فرهنگ مغولی اسلامی در دوران شکل‌گیری امپراطوری فرزندان چنگیز خان بگذارند. امروز اما پس از گذشت سالیان دراز از افول امپراطوری مغول جهان شاهد حضوری بخشی از قوم اُیغور در عرصه تحولات سوریه و افغانستان است. این جریان تکفیری تا کنون موفق شده در سوریه با عنوان «حزب ترکستان اسلامی در سوریه» اقداماتی را برضد جبهه مخالفان تکفیر در این کشور انجام دهد.

اما وقتی عمیق‌تر به قضیه نگاه کنیم خواهیم فهمید که حزب ترکستان اسلامی در سوریه که خود را در زمره هم‌پیمانان داعش به شمار می‌آورد تنها بخشی کدک از یک جریان بزرگ‌تر با عنوان «جنبش اسلامی ترکستان شرقی» است. این جنبش به عنوان جریان مادر و اصلی حزب ترکستان اسلامی در سوریه به نوبه خود در منطقه ترکستان شرقی چین و به ویژه استان سین کیانگ که عمده ترین مرکز قوم اُیغور در چین است فعالیت دارد. لازم به ذکر است که بنابر برخی گزارش‌ها این حزب تکفیری جهادی در هنگام قدرتگیری طالبان و القاعده در نقاطی مانند افغانستان و یا حتی سوریه به دلیل قرابت ایدئولوژیک در زمره متحدان جریان اول طالبان و القاعده قرار داشت و در هنگام تشکیل دارالهجره جهادی اول تکفیری‌ها در افغانستان به جبهه بین‌المللی جنگجویان القاعده پیوست که نسل اول تکفیری‌ها در منطقه را تشکیل دادند.

اما سؤال اینجاست که اولا چه شد یک حزب سلفی تکفیری در این منطقه از جهان و در قیقاه‌ر کنار چین کمونیست شکل گرفت ؟ همچنین اقدامات و مواضع سیاسی-جهادی این حزب تنندرو در افغانستان چگونه خواهد بود؟ آیا جنگجویان اُیغور خواهند توانست با وجود رقیب قدرتمندی همچون طالبان به حیات خود در عرصه جهادی افغانستان ادامه داده و شاخه‌ای قدرتمند از القاعده را در اینجا بنیان نهند؟ در ادامه تلاش شده تا با عنایت به واقعیتهای موجود ابتدا چرایی پیدایش تروریسم در ترکستان شرقی چین مورد بررسی قرار گیرد و پس از آن به وضعیت کنونی این حزب پیکارجوی افراطی در افغانستان پرداخته شود.

در خصوص علل گرایش اُیغورها به اسلام سلفی-تکفیری باید گفت سابقه کمونیستی چین از لحاظ تاریخی و گرایش این کشور به قوی کردن بخش اقتصادی خود که آشکارا هژمونی اقتصادی غرب را به مبارزه می‌طلبید باعث شد تا پس از ظهور داعش در صحنه روابط بین الملل کشورهای غربی و به ویژه آمریکا به دنبال ایجاد چالشی جدی برای این کشور در عرصه داخلی است.

با این خط مشی غرب به دنبال تقویت جریان سلفی تکفیری در تمنطقه ترکستان شرقی است تا بدین وسیله ازجمهوری خلق چین انتقام بگیرد. حمایت تقریبا همه جانبه دستگاههای تبلیغاتی غرب از حزب اسلامی ترکستان نمایانگر این سیاست تبلیغاتی غرب بر ضد چین است. علاوه بر این همزمان با به قدرت رسیدن طالبان و تضعیف بیش از پیش شاخه خراسان داعش از لحاظ امنیتی و اطلاعاتی غرب که در قبال جریانات سلفی-تکفیری سیاست یکی به نعل و یکی به میخ را دنبال کرده در پی آن است تا با حمایت از ورود پیکارجویان اُیغور به افغانستان شاخه داعش خراسان را تقویت کند و هم مانع از قدرت‌گیری فزاینده طالبان در افغانستان شود تا بدین طریق منافع خویش را تأمین نماید.

با وجود این سرمایه‌گذاری همه جانبه به دلیل در اقلیت بودن اُیغورها در میان ۱۰ قوم مسلمان ترکستان چین و سیاستهای ضد تروریسم این کشور واضح است که ایالات متحده و متحدانش نخواهند توانست استفاده چندانی از حزب اسلامی ترکستان شرقی به عنوان اهرم فشار بر ضد جمهوری خلق چین بکنند. به علاوه، افول تدریجی جریانهای تکفیری در عرصه سوریه شانس برپایی یک جبهه بین المللی بر ضد ایران و محور مقاومت را با اتکاء بر عنصر ترکستانی خواهد گرفت.

مضاف بر این که دولت فعلی افغانستان نیز اجازه بازگیری بیش از اندازه به این جریان غیر بومی و بیگانه با شرایط اقلیمی افغانستان را نخواهد داد و اگر طالبان بتواند یک سیاست امنیتی درست در قبال داعش در پیش بگیرد احتمالا به زودی شاهد افول زودرس شاخه ترکستانی القاعده در این کشور خواهیم بود. البته نباید فراموش کرد که اُیغورها علاوه بر طالبان با کشور پاکستان و سرویس امنیتی قدرتمند آن یعنی ISI نیز روبه‌رو هستند که حیات این گروه تروریستی در افغانستان را با مشکلی مضاعف مواجه خواهد کرد.

علی رحمانی
کارشناس مسائل افغانستان و شبه قاره
Alborz.payam@gmail.com

خبر

واردات لوازم خانگی در صورت همکاری نکردن کارخانجات تولیدی، آزادسازی می‌شود

ستاد تنظیم مقررات بازار با تاکید بر افزایش عرضه، کنترل قیمت، توزیع هوشمند و تشدید نظارت برای تنظیم بازار کالاهای اساسی در پایان سال اعلام کرد واردات لوازم خانگی در صورت همکاری نکردن کارخانجات تولیدی، آزادسازی می‌شود.

به گزارش پیام آشنا، محمد مخبر دیروز در بیستمین جلسه ستاد تنظیم بازار که با حضور وزرای صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی و دادگستری، سخنگوی دولت، شهردار تهران و سایر مسوولان دستگاه های عضو برگزار شد، با اشاره به کنترل آشفتگی‌های اولیه در بازار از همه اعضا خواست تا با تمهیدات مناسب و افزایش نظارت‌ها ایجاد ثبات در قیمت و بازار کالاهای اساسی را دنبال کنند.

معاون اول رییس‌جمهور با تاکید بر جلوگیری از هرگونه افزایش قیمت بخصوص در روزهای پایانی سال افزود: همه کسانی که در این زمینه همکاری مناسبی دارند مورد تشویق قرار گرفته و با متخلفان در هر صنعتی به شدت برخورد شود.

در این نشست در خصوص وضعیت قیمت‌ها در صنعت لوازم خانگی گزارش مبسوطی ارائه شد. بر اساس این گزارش و با توجه به توقف افزایش قیمت‌ها، ایجاد شفافیت در سامانه جامع تجارت، ثبت دقیق فاکتور فروش، درج قیمت تولید کنندگان، کاهش قیمت تمام شده از طریق ساخت مواد داخل و کاهش تعرفه واردات قطعات و تلاش برای افزایش تیراژ تولید و ایجاد تنوع در محصول از جمله راهکارهای کاهش قیمت در این صنعت و بازار عنوان و مقرر شد در این زمینه برنامه ریزی لازم اعمال شود.

بر اساس تصمیمات ستاد تنظیم بازار مقرر شد چنانچه تولید کنندگان داخلی لوازم خانگی قیمت های خود را در بازار واقعی نکنند، برنامه‌ریزی لازم برای آزادسازی واردات متناسب با نیاز مردم انجام شود.